

kādas tehnoloģijas pielietot, kā sabalansēt mēslošanu. Ja runājam par mazām saimniecībām, tām nebūs iespējas iegādāties pat vienu precīzās lauksaimniecības iekārtu, kur nu vēl pilnu komplektu. Šeit kooperatīvu loma var būt nozīmīga.

Arī graudu transportēšana kooperācijā ir zaļāka – “tīrāk” ir uz ostu tos vest ar vilcienu sastāviem lielā daudzumā nekā dzenāt kravas mašīnas. Arī piena kooperācijā var nodrošināt mazāku izmešu apjomu, pirmām kārtām nodrošinot kopīgu piena loģistiku.

Galvenais – lai šīs “zaļās” lietas tiktu uzskaitītas un izvērtētas pēc būtības un nepaliktu tikai papīru rakstīšanas līmenī, lai būtu iemesls pabakstīt lauksaimniekus. Jau līdz šim ir daudz izdarīts bez visām šīm EK jaunajām programmām. Katra oglekļa grama veidošanās ir saistīta ar izmaksām, un tās mēs vienmēr esam centušies samazināt.

J. Grasbergs: – Kooperatīvu loma “zaļās” politikas īstenošanā ir zemnieku un arī sabiedrības izglītošana. Sabiedrība jau liecas līdzīgi tiem, kas aktīvāk runā un skaidro. Kooperatīvam ir liela loma arī zemnieku izglītošanā. Jāsaprot, ka visas emisijas, kas tiek radītas saimnieciskajā darbībā, tiek pārreķinātas oglekļa apjomā. Piensaimniecība ir lielisks slāpekļa piesaistītājs, audzējot tauriņziežus, arī kukurūzu, tā piesaista slāpekli, un, izēdinot tos lopiem pareizās barības devās, tiek mazināta oglekļa pēda. Ir daudz lietu, kur var darboties. Viens saimnieks to nekad nevarēs izdarīt.

– **Vai ir domāts par kooperācijas veicināšanu, rēķinot izmešu apjomu – ja saimnieks ir kooperatīvā, tad viņam individuāli izmešu apjoms netiek rēķināts, bet rēķina kooperatīva biedru kopīgi radīto. Ja kooperācijā nav, tad rēķina individuāli.**

– Pagaidām lauksaimniekiem un valstij kopumā ir izdevīgāk vērtēt izmešus vidēji valstī nekā katram individuāli. Tas būtu milzīgs birokrātiskais slogs – uzlikt katram rēķināt to individuāli. Mēs EK esam skaidri pateikuši – ja tiks ieviesta šāda prasība, tam nepieciešams papildu finansējums. Šādas papildu prasības izpilde prasa papildu laiku, kas ir jāatalgo. Arī kooperatīvam šādu aprēķinu veikšana prasa papildu izdevumus. Tie atmaksājas tikai tad, ja tiek izmantoti kooperatīva ražoto produktu mārketinga pasākumos. Pierādot, ka produkts tiek ražots klimatneitrāli, kooperatīvs pircējiem, kuriem šis aspekts ir izšķirošs produktu izvēlē, var to pierādīt. Tad tas ir ieguvums, jo kooperatīvs varēs pārdot vairāk piena. ●

Aicina pārtraukt importu

Lielbritānijā vairāk nekā 25 tūkstoši cilvēku parakstījuši petīciju, aicinot Lielbritānijas lielveikalu ķēdes Aldi, Lidl, Tesco un citas pārtraukt olu importu un gatavās produkcijas ražošanā izmantot tikai Lielbritānijā dētās olas.

Lielbritānijas Olu ražotāju padome (BEIC) paziņojusi, ka ir morāli nepieņemami un nepareizi izmantot importa olas, lai ražotu tradicionālus un iecienītus pārtikas produktus, ko pārdod vietējiem iedzīvotājiem. “Kā patērētāji mēs paļaujamies, ka Lielbritānijas lielveikalu ķēdes atklāti ziņo par izmantoto produktu izcelsmi un drošumu, taču lielākā daļa olu, kas izmantotas pīrāgu, sviestmaižu un salātu gatavošanā, nāk no trešajām pasaules valstīm vai ES. Pircēji nemaz nenojauš, ko viņi pērk, jo uz iepakojumiem nav norādes par produkta sastāv-

daļu izcelsmi!” norāda BEIC.

BEIC kopā ar ražotājiem izstrādājuši papildu kvalitātes standartus, ko izmanto visi Lielbritānijas olu ražotāji un norādes par to atrodamas uz olu iepakojumiem. Pētījumi liecina, ka patērētāji pieņem, ka arī gatavajos pārtikas produktos tiek izmantotas Lielbritānijā ražotas olas, bet lielākajā daļā gadījumu tā nebūt nav.

BEIC: “Pēdējos gados ar citās pasaules valstīs ražotajām olām ir bijuši vairāki pārtikas nekaitīguma starpgadījumi. Papildus tam, importa olas rada nevajadzīgus izmešus pārvadāšanas laikā, un olas neatbilst valstī izstrādātajiem augstajiem standartiem.”

Kampaņa norisinās laikā, kad Lielbritānijas Žurnālistu apvienības aptauja rāda, ka 8 no 10 britiem uzskata – importētajai pārtikai jāatbilst tādiem pašiem vides un dzīvnieku labturības standartiem kā Lielbritānijā ražotajai pārtikai. ●

Ķīnā pieaug cūkgaļas ražošana

Straujais lielo cūku audzēšanas kompleksu jaudas pieaugums 2020. gadā palielinājis prognozes par nokaujamo cūku skaitu Ķīnā, paredzams, ka 2021. gadā tas kāps par 19,2 %, sasniedzot 613 miljonus cūku.

Kopumā prognozes liecina, ka saražotās cūkgaļas apjoms palielināsies par gandrīz 50 miljoniem tonnu, kas ir par 19,8 % vairāk nekā gadu iepriekš. Ķīnas Lauksaimniecības ministrija norāda, ka šī gada saražotās cūkgaļas apjoms būs tuvu 2017. gada rādītājiem.

Ķīnu kopš 2018. gada beigām būtiski ietekmēja Āfrikas cūku mēris (ĀCM), un kopš tā laika valdība ir mēģinājusi panākt nozares atlabšanu. Nesen atrastais ĀCM vīruss valstī ir izraisījis bažas, ka atlabšanas procesa temps būs lēns. Ministrijas pārstāvis atzina, ka jauni ĀCM uzliesmējumi no pērnā gada decembra līdz šī gada februārim ierobežoja cūku ražošanu noteiktos reģionos, galvenokārt Ķīnas ziemeļos. Tomēr vispārējais pieņēmums ir tāds, ka visa cūkkopības ražošanas jauda

valstī ir atjaunojusies, un ĀCM ietekmēs tikai tās ātrumu vai apjomu.

Vēl nesēn bija vērojams būtisks cūkgaļas cenu kritums, taču pamazām tirgus sāk atkopties, lai gan lauksaimnieki izsakās ļoti piesardzīgi par tirgus nākotni.

Viens no īstermiņa faktoriem, kas ietekmē Ķīnas cūkkopību, ir ražošanas izmaksu pieaugums, kurš galvenokārt saistīts ar kukurūzas un sojas miltu cenu kāpumu. Kad tirgū nonāks jaunā raža un palielināsies importētās kukurūzas un tās aizstājēju apjomi, kukurūzas izmaksas varētu pakāpeniski samazināties. Lai nodrošinātu lopbarības graudu piedāvājumu, atļauts izbarot dzīvniekiem rīsu un kviešu pārpalikumus, kā arī atļauts kukurūzas un tās aizstājēju imports.

Covid-19 ietekme uz cūkgaļas patēriņu samazinās, un 2021. gadā patēriņš ir būtiski palielinājies, ko veicinājušas arī zemās cūkgaļas cenas. Eksperti lēš, ka patēriņa tendence šogad ļaus cūkkopjiem saņemt labu peļņu. Sagaidāms, ka 2022. gadā cūkgaļas pieprasījums un piedāvājums nostāsies ierastākā pozīcijā, savukārt sākot no 2023. gada dažus gadus atkal varēs vērot piedāvājuma pārsvaru. ●